

ANTONY ΝΤΟΡ

ΝΕΦΕΛΟΚΟΚΚΥΓΙΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΜΥΡΤΩ ΚΑΛΟΦΩΛΙΑ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ

ANTONY NTOP

Νεφελοκοκκυγία

μυθιστόρημα

Μετάφραση από τα αγγλικά

ΜΥΡΤΩ ΚΑΛΟΦΩΛΙΑ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως άνευ γραπτής αδείας του εκδότη η κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο (ηλεκτρονικό, μηχανικό ή άλλο) αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

Εκδόσεις Πατάκη – Ξένη λογοτεχνία

Σύγχρονη ξένη λογοτεχνία – 557

Άντου Ντορ, *Νεφελοκοκκυγία*

Τίτλος πρωτοτύπου: *Cloud Cuckoo Land*

Μετάφραση: Μυρτώ Καλοφωλιά

Υπεύθυνος έκδοσης: Κώστας Γιαννόπουλος

Επιμέλεια, διορθώσεις: Ιωάννα Ανδρέου

Σελιδοποίηση: Κωνσταντίνος Καπένης

Σχεδιασμός εξωφύλλου: k2design

Copyright® Anthony Doerr, 2021

Copyright® για την ελληνική γλώσσα, Σ. Πατάκης ΑΕΕΔΕ

(Εκδόσεις Πατάκη), 2021

Πρώτη έκδοση στην αγγλική γλώσσα από τις εκδόσεις

Scribner/Simon & Schuster, Inc., Νέα Υόρκη 2021

Πρώτη έκδοση στην ελληνική γλώσσα από τις Εκδόσεις Πατάκη,

Αθήνα, Ιούνιος 2022

Κ.Ε.Τ. Δ929 Κ.Ε.Π. 406/22 ISBN 978-618-07-0010-7

ΠΑΝΑΓΗ ΤΣΑΛΔΑΡΗ (ΠΡΩΗΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ) 38, 104 37 ΑΘΗΝΑ,

ΤΗΛ.: 210.36.50.000, 801.100.2665, 210.52.05.600, ΦΑΞ: 210.36.50.069

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ: ΕΜΜ. ΜΠΕΝΑΚΗ 16, 106 78 ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.: 210.38.31.078

ΥΠΟΚ/ΜΑ: ΚΟΥΡΤΣΑΣ (ΤΕΡΜΑ ΠΟΝΤΟΥ – ΠΕΡΙΟΧΗ Β' ΚΤΕΟ), 57009 ΚΑΛΟΧΩΡΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ,

ΤΗΛ.: 2310.70.63.54, 2310.70.67.15, 2310.75.51.75, ΦΑΞ: 2310.70.63.55

Web site: <http://www.patakis.gr> • e-mail: info@patakis.gr, sales@patakis.gr

*Στους βιβλιοθηκάρχους
τους αλλοτινούς, τους τωρινούς και τους επόμενους*

ΧΟΡΟΣ: Ε, για να δούμε, τι όνομα να βγάλουμε στην πόλη;
ΠΕΙΣΘΕΤΑΙΡΟΣ: Θέλετε να της βγάλουμε το δοξασμένο
των Λακεδαιμονίων, να την πούμε Σπάρτη;
ΕΥΕΛΠΙΔΗΣ: Ω Ηρακλή μου, Σπάρτη εγώ να ειπώ την
πόλη μου; Κάλλιο κατάχαμα κοιμάμαι δίχως τσόλι.
ΠΕΙΣΘΕΤΑΙΡΟΣ: Εμ τότε πώς να την ειπούμε;
ΧΟΡΟΣ: Να βρείτε κάτι ωραίο, να 'χει ιδέα από πουλιά και
σύγνεφα.
ΕΥΕΛΠΙΔΗΣ: Θα σ' άρεσε Νεφελοκοκκυγία;

ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗΣ, *Όρνιθες*, 414 π.Χ.
(μτφ. Β. Ρώτας, εκδ. Επικαιρότητα, 2007)

Κόνστανς

ΈΝΑ ΔΕΚΑΤΕΤΡΑΧΡΟΝΟ ΚΟΡΙΤΣΙ κάθεται οκλαδόν στο πάτωμα μιας κυκλικής κάψουλας. Κατσαρά μαλλιά στεφανώνουν το κεφάλι της· οι κάλτσες της γεμάτες τρύπες. Αυτή είναι η Κόνστανς.

Πίσω της, μέσα σε διάφανο κύλινδρο που ορθώνεται πέντε μέτρα από το πάτωμα μέχρι την οροφή, κρέμεται ένα μηχανήμα που αποτελείται από τρισεκατομμύρια χρυσά νήματα, λεπτά σαν τρίχες ανθρώπινες. Η κάθε ίνα τυλίγεται γύρω από χιλιάδες άλλες σχηματίζοντας εξαιρετικά σύνθετα συμπλέγματα. Ενίοτε, σε κάποια δεσμίδα, κάπου στην επιφάνεια του μηχανήματος, πάλλεται ένα φως: πότε εδώ, πότε εκεί. Αυτή είναι η Σίβυλλα.

Σε κάποιο άλλο σημείο του δωματίου υπάρχει ένα φουσκωτό ράντζο, μια τουαλέτα ανακυκλώσιμων λυμάτων, ένας εκτυπωτής τροφής, έντεκα σακιά Σκόνη Θρέψης κι ένας πολυκατευθυνόμενος κυλιόμενος διάδρομος, σε μέγεθος και σχήμα ρόδας αυτοκινήτου, που ονομάζεται Περιπατητής. Φως βγαίνει από έναν δακτύλιο led στο ταβάνι· ορατή έξοδος δεν υπάρχει.

Σε οργανωμένη διάταξη στο πάτωμα βρίσκονται καμιά εκατοστή περίπου κομμάτια ορθογώνιου σχήματος που δημιούργησε η Κόνστανς σκίζοντας άδεια σακιά Σκόνης Θρέψης, πάνω στα οποία έχει γράψει με αυτοσχέδιο μελάνι. Κάποια είναι ολότελα καλυμμένα με πυκνά γράμματα· σε άλλα αναγράφεται μόνο μία λέξη. Ένα, για παράδειγμα, έχει τα είκοσι τέσσερα γράμματα του αρχαίου ελληνικού αλφάβητου. Ένα άλλο γράφει:

Τη χιλιετηρίδα που προηγήθηκε του 1453, η Κωνσταντινούπολη πολιορκήθηκε είκοσι τρεις φορές, όμως κανένας στρατός δεν κατάφερε να παραβιάσει τα χερσαία τείχη της.

Γέρνει τον κορμό της και παίρνει στα χέρια της τρία αποκόμματα από τον γρίφο που έχει εμπρός της. Το μηχανήμα πίσω της αναβοσβήνει.

Είναι αργά, Κόνστανς, και δεν έχεις φάει όλη μέρα.

«Δεν πεινάω».

Τι λες για ένα ωραίο ριζότο; Ή αρνάκι ψητό με πουρέ; Υπάρχουν ακόμα πολλοί συνδυασμοί γεύσεων που δεν έχεις δοκιμάσει.

«Όχι, σ' ευχαριστώ, Σίβυλλα». Χαμηλώνει το βλέμμα στο πρώτο χαρτί και διαβάζει:

Το χαμένο ελληνικό πεζό κείμενο *Νεφελοκοκκυγία*, έργο του Αντωνίου Διογένη, που αναφέρεται στο ταξίδι ενός βοσκού σε μια ουτοπική πολιτεία στον ουρανό, γράφτηκε πιθανότατα περί τα τέλη του 1ου αιώνα μ.Χ.

Το δεύτερο γράφει:

Από μια σύνοψη του βιβλίου συντεταγμένη κατά τη βυζαντινή περίοδο περί τον 9ο αιώνα, γνωρίζουμε πως το χειρόγραφο ξεκινούσε με έναν σύντομο πρόλογο όπου ο Διογένης απευθυνόταν στην ασθενή ανιψιά του και δήλωνε πως η κωμική ιστορία που ακολουθεί δεν αποτελεί δική του επινόηση, αλλά πως την είχε ανακαλύψει σε έναν τάφο στην αρχαία πόλη της Τύρου.

Το τρίτο:

Ο τάφος αυτός, έγραφε ο Διογένης στην ανιψιά του, έφερε την επιγραφή *Αίθωνας: Έζησε 80 χρόνια ως άνθρωπος, 1 χρόνο ως γάιδαρος, 1 χρόνο ως λαβράκι, 1 χρόνο ως κοράκι*. Μέσα στον τάφο, ο Διογένης ισχυριζόταν πως είχε βρει μια ξύλινη κασέλα που πάνω της έγραφε: *Ξένε, όποιος κι αν είσαι, άνοιξε και θα ανακαλύψεις κάτι που θα σε καταπλήξει*. Όταν άνοιξε την κασέλα, βρήκε είκοσι τέσσερις πινακίδες από κυ-

παρισσόξυλο, πάνω στις οποίες ήταν γραμμένη η ιστορία του Αίθωνα.

Η Κόνστανς σφαλίζει τα μάτια, βλέπει τον Διογένη να κατεβαίνει στο σκοτάδι του τάφου. Τον βλέπει να περιεργάζεται την παράξενη κασέλα στο φως ενός λύχνου. Ο φωτισμός αποπάνω της, ψηλά στο ταβάνι, χαμηλώνει. Το χρώμα των τοίχων γλυκαίνει, από λευκό γίνεται κεχριμπαρένιο, και η Σίβυλλα λέει: *Σύντομα θα γίνει ΜηΦως, Κόνστανς.*

Διασχίζει προσεχτικά τον χώρο ανάμεσα στα χαρτιά που είναι τοποθετημένα στο πάτωμα και παίρνει στα χέρια της ό,τι έχει απομείνει από ένα άδειο σακί κάτω από το κρεβάτι της. Χρησιμοποιώντας τα δόντια και τα δάχτυλά της, σκίζει ένα κενό ορθογώνιο κομμάτι. Τοποθετεί μια μικρή κουταλιά Σκόνη Θρέψης στον εκτυπωτή τροφής, πατά κάποια κουμπιά, και η συσκευή φτύνει ένα σκουρόχρωμο ζουμί μέσα σε ένα μπολ. Ύστερα παίρνει ένα μικρό σωληνάκι πολυαιθυλενίου, την άκρη του οποίου έχει κάνει μυτερή, εμβαπτίζει την αυτοσχέδια πένα της στο αυτοσχέδιο μελάνι της, σκύβει πάνω από το κενό χαρτί και ζωγραφίζει ένα σύννεφο.

Βυθίζει ξανά την πένα της.

Πάνω στο σύννεφο ζωγραφίζει μια καστροπολιτεία, ύστερα μικρές τελείες για τα πουλιά που πετούν γύρω από τους πυργίσκους της. Το δωμάτιο σκοτεινιάζει κι άλλο. Η Σίβυλλα αναβοσβήνει. *Κόνστανς, επιμένω πως πρέπει να φας.*

«Σ’ ευχαριστώ, δεν πεινάω, Σίβυλλα».

Παίρνει στα χέρια της ένα χαρτί όπου αναγράφεται μια ημερομηνία –20 Φεβρουαρίου 2020– και το τοποθετεί πλάι σε ένα άλλο το οποίο γράφει: *Τεύχος Α.* Έπειτα τοποθετεί τη ζωγραφιά της συννεφένιας πολιτείας στα αριστερά. Για μια στιγμή, στο φως που φθίνει, τα τρία χαρτιά μοιάζουν να ζωντανεύουν και να αναδίνουν λάμψη.

Η Κόνστανς κάθεται ξανά στις φτέρνες της. Έχει σχεδόν έναν χρόνο να βγει από αυτό το δωμάτιο.

ΑΡΓΟΣ

Έτη αποστολής 55ο-58ο

Κόνστανς

ΕΙΝΑΙ ΤΕΣΣΑΡΩΝ ΕΤΩΝ. Μέσα στην Καμπίνα 17, δίπλα της, η μητέρα βαδίζει στον Περιπατητή της, η χρυσή μάσκα του Προσομοιωτή της σφραγισμένη πάνω από τα μάτια της.

«Μητέρα».

Η Κόνστανς χτυπά το γόνατο της μητέρας. Τραβά το ύφασμα της ολόσωμης φόρμας της. Καμία απόκριση.

Ένα μικροσκοπικό μαύρο πλάσμα, όχι πιο μεγάλο από το νύχι στο μικρό δαχτυλάκι της Κόνστανς, ανεβαίνει στον τοίχο. Οι κεραίες του ανεμίζουν· οι αρθρώσεις των ποδιών του τεντώνονται, λυγίζουν, ξανατεντώνονται· οι μυτερές άκρες των γνάθων του θα την τρώμαζαν αν δεν ήταν τόσο μικρό. Εμποδίζει με το δάχτυλο τον δρόμο του πλάσματος κι εκείνο ανεβαίνει πάνω του. Διασχίζει την παλάμη της, προχωρά στην ανάστροφη του χεριού της· η περίτεχνη πολυπλοκότητα των κινήσεών του τη μαγεύει.

«Μητέρα, κοίτα».

Ο Περιπατητής βομβίζει και συστρέφεται. Η μητέρα της, απορροφημένη σε έναν άλλο κόσμο, στροβιλίζεται, έπειτα απλώνει τα χέρια σαν να πετά.

Η Κόνστανς ακουμπά την παλάμη της στον τοίχο: το πλάσμα κατεβαίνει και συνεχίζει την αρχική του πορεία, προσπερνώντας την κουκέτα του πατέρα, ώσπου να χαθεί στον αρμό όπου ο τοίχος συναντά το ταβάνι.

Η Κόνστανς μένει με το βλέμμα στυλωμένο. Πίσω της η μητέρα χτυπά τα χέρια σαν να φτεροκοπά.

Ένα μυρμήγκι. Πάνω στο Άργος. Αδύνατον. Όλοι οι μεγάλοι συμφώνησαν. Μην ανησυχείς, λέει η Σίβυλλα στη μητέρα. Περνούν χρόνια ώσπου να μάθουν τα παιδιά τη διαφορά ανάμεσα στη φαντασία και την πραγματικότητα. Κάποια, μάλιστα, χρειάζονται περισσότερο χρόνο από άλλα.

Έχει κλείσει τα πέντε. Όσα παιδιά είναι κάτω από δέκα ετών κάθονται σε κύκλο γύρω από την Πύλη Εκπαίδευσης. Η κυρία Τσεν λέει: «Σίβυλλα, δείξε, σε παρακαλώ, τον Βήτα Oph2», και μια μαυροπράσινη σφαίρα με τρία μέτρα διάμετρο εμφανίζεται μπροστά τους. «Αυτά τα καφέ σημεία εδώ, παιδιά, είναι πυριτικές έρημοι στον ισημερινό, και πιστεύουμε πως αυτά εδώ είναι ζώνες φυλλοβόλου δάσους στα υψηλότερα γεωγραφικά πλάτη. Θεωρούμε πως οι ωκεανοί στους πόλους, εδώ και εδώ, ανά διαστήματα καλύπτονται με πάγο...»

Αρκετά από τα παιδιά απλώνουν το χέρι για να αγγίξουν την εικόνα καθώς αυτή περιστρέφεται εμπρός τους, όμως η Κόνστανς κρατά τα χέρια της σφηνωμένα κάτω από τους μηρούς. Τα πράσινα μπαλώματα είναι πανέμορφα, όμως τα μαύρα –κενά και οδοντωτά στις άκρες– τη φοβίζουν. Η κυρία Τσεν τους έχει εξηγήσει ότι είναι απλώς αχαρτογράφητες περιοχές του Βήτα Oph2, πως ο πλανήτης αυτός βρίσκεται ακόμα πολύ μακριά, πως όσο πλησιάζουν, η Σίβυλλα θα αποτυπώσει περισσότερες εικόνες, με περισσότερες λεπτομέρειες, όμως στα μάτια της Κόνστανς τα μέρη αυτά φαντάζουν σαν χάσματα μέσα στα οποία αν κάποιος πέσει δε θα βγει ποτέ.

«Πλανητική μάζα;» λέει η κυρία Τσεν.

«Ένα κόμμα είκοσι έξι γήινες μάζες» απαγγέλλουν τα παιδιά. Η Τζέσσι Κο σκουντά το γόνατο της Κόνστανς.

«Άζωτο στην ατμόσφαιρα;»

«Εβδομήντα έξι τοις εκατό».

Η Τζέσσι Κο σκουντά τον μηρό της Κόνστανς.

«Οξυγόνο;»

«Κόνστανς» ψιθυρίζει η Τζέσσι «τι είναι στρογγυλό, γεμάτο σκουπίδια και καίγεται;».

«Είκοσι τοις εκατό, κυρία Τσεν».

Η Τζέσσι γέρνει λίγο προς την Κόνστανς. Στο αυτί τής μουρμουρίζει:

«Η Γη!».

Η κυρία Τσεν αγριοκοιτάζει προς το μέρος τους και η Τζέσσι ισιώνει τον κορμό της και η Κόνστανς νιώθει τα μάγουλά της να αναφοκοκκινίζουν. Η εικόνα του Βήτα Oph2 περιστρέφεται πάνω από την Πύλη: μαύρο, πράσινο, μαύρο, πράσινο. Τα παιδιά τραγουδούν:

*Είτε ένας
είτε χίλιοι δυο,
όλοι μαζί θα πάμε,
όλοι μαζί,
στον Βήτα Oph2.*

Το Άργος είναι ένα σκάφος διαστρικών ταξιδιών νέας γενιάς σε σχήμα δίσκου. Ούτε παράθυρα, ούτε σκάλες, ούτε ράμπες, ούτε ανελκυστήρες. Φιλοξενεί ογδόντα έξι ανθρώπους. Οι εξήντα γεννήθηκαν μες στο σκάφος. Είκοσι τρεις από τους υπόλοιπους, συμπεριλαμβανομένου και του πατέρα της Κόνστανς, έχουν ζήσει αρκετά ώστε να θυμούνται τη Γη. Καινούριες κάλτσες χορηγούνται κάθε δύο έτη αποστολής, νέες φόρμες κάθε τέσσερα. Έξι δίκιλα σακιά αλεύρι βγαίνουν από τις κάψουλες με τις προμήθειες κάθε πρώτη του μήνα.

Είμαστε οι τυχεροί, λένε οι μεγάλοι. Έχουμε καθαρό νερό· καλλιεργούμε φρέσκια τροφή· δεν αρρωσταίνουμε ποτέ· έχουμε τη Σίβυλλα· έχουμε ελπίδα. Με μια σωστή διαχείριση, ό,τι διαθέτουμε τώρα αρκεί για να καλύψει τις ανάγκες μας. Και ό,τι δεν μπορούμε να λύσουμε μόνοι μας, το λύνει η Σίβυλλα για εμάς.

Μα πάνω απ' όλα, λένε οι μεγάλοι, προσοχή στα τοιχώματα. Πέρα από τα τοιχώματα περιμένει η λήθη: κοσμική ακτινοβολία, μηδενική βαρύτητα, -273 βαθμοί Κελσίου. Αν μείνεις τρία δευτερόλεπτα έξω από τα τοιχώματα, τα χέρια και τα πόδια σου διπλασιάζονται σε όγκο. Η υγρασία στη γλώσσα και στους

λοβούς των ματιών σου εξατμίζεται, και αυξάνεται η συγκέντρωση αζώτου στο αίμα. Παθαίνεις ασφυξία. Κοκαλώνεις από το κρύο.

Η Κόνστανς είναι εξήμισι ετών όταν η κυρία Τσεν οδηγεί εκείνη, τον Ραμόν και την Τζέσσι Κο να γνωρίσουν τη Σίβυλλα από κοντά πρώτη φορά. Διασχίζουν ελλειψοειδείς διαδρόμους, προσπερνούν τα Μικροβιολογικά Εργαστήρια, προσπερνούν τις πόρτες για τις Καμπίνες 24, 23 και 22, μέχρι που η σπείρα του διαδρόμου φτάνει στο κέντρο του σκάφους και μπαίνουν μέσα σε μια πόρτα που έχει τη σήμανση *Κάψουλα Ένα*.

«Είναι πολύ σημαντικό να μη φέρουμε μέσα κάτι που θα μπορούσε να την επηρεάσει» λέει η κυρία Τσεν «γι' αυτό θα περάσουμε από καθαρισμό στον προθάλαμο. Κλείστε τα μάτια, παρακαλώ».

Εξωτερική πόρτα σφραγισμένη, ανακοινώνει η Σίβυλλα. Έναρξη απολύμανσης.

Από κάπου βαθιά στους τοίχους ακούγεται ένας ήχος σαν ανεμιστήρες που αναπτύσσουν ταχύτητα. Κρύος αέρας περνά βουίζοντας μέσα από τη φόρμα της Κόνστανς κι ένα έντονο φως αναβοσβήνει τρεις φορές πίσω από τα βλέφαρά της, και μια εσωτερική πόρτα ανοίγει ξεφυσώντας.

Μπαίνουν μέσα σε ένα κυκλικό δωμάτιο τέσσερα μέτρα φαρδύ και πέντε ψηλό. Στο κέντρο, η Σίβυλλα, μετέωρη, κρέμεται μες στον κύλινδρο της.

«Τόσο ψηλή» ψιθυρίζει η Τζέσσι Κο.

«Σαν άπειρες χρυσές τρίχες» ψιθυρίζει ο Ραμόν.

«Αυτό το δωμάτιο ασφαλείας» λέει η κυρία Τσεν «έχει αυτόνομες θερμικές και μηχανικές λειτουργίες, καθώς και ανεξάρτητο σύστημα καθαρισμού του αέρα από το υπόλοιπο Άργος».

Καλώς ήρθατε, λέει η Σίβυλλα, και μια κεχριμπαρένια ανατριχίλα διατρέχει σαν κύμα τις απολήξεις των νημάτων της.

«Είσαι πολύ όμορφη σήμερα» λέει η κυρία Τσεν.

Λατρεύω τις επισκέψεις, λέει η Σίβυλλα.

«Μέσα εκεί, παιδιά, είναι καταχωρισμένη η συλλογική γνώ-

ση του είδους μας. Κάθε χάρτης που σχεδιάστηκε, κάθε απογραφή, κάθε βιβλίο που εκδόθηκε ποτέ, κάθε αγώνας ποδοσφαίρου, κάθε μουσική συμφωνία, κάθε έκδοση εφημερίδας, ο γονιδιακός χάρτης πάνω από ενός εκατομμυρίου ειδών – όλα όσα μπορούμε να βάλουμε με τον νου μας και όλα όσα θα χρειαστούμε ποτέ. Η Σίβυλλα είναι η προστάτιδά μας, η πλοηγός μας, η βοηθός μας: μας κρατά στη σωστή πορεία, μας διατηρεί υγιείς και διαφυλάττει την κληρονομιά όλης της ανθρωπότητας από τον αφανισμό και την καταστροφή».

Ο Ραμόν εκπνέει πάνω στο προστατευτικό τζάμι, ακουμπά το δάχτυλο στη θολωμένη επιφάνεια και ζωγραφίζει ένα Ρ.

Η Τζέσσι Κο λέει: «Όταν θα είμαι αρκετά μεγάλη και θα μπορώ να πηγαίνω στη Βιβλιοθήκη, θα πάω κατευθείαν στο τμήμα με τα βιντεοπαιχνίδια και θα πετάξω γύρω από το Ανθισμένο Βουνό στο Flower-Fruit Mountain».

«Εγώ θα παίξω το Swords of Silverman» λέει ο Ραμόν. «Ο Ζίκι λέει πως έχει είκοσι χιλιάδες πίστρες».

Κόνστανς, ρωτά η Σίβυλλα, εσύ τι θα κάνεις όταν πας στη Βιβλιοθήκη;

Η Κόνστανς κοιτά πάνω από τον ώμο της. Η πόρτα από την οποία μπήκαν έχει σφραγίσει τόσο ερμητικά πίσω τους, που σχεδόν δεν ξεχωρίζει από τον τοίχο. Λέει: «Τι είναι αφανισμός και καταστροφή;».

Έπειτα έρχονται οι νυχτερινοί τρόμοι. Όταν έχουν σηκώσει το Τρίτο Γεύμα, όταν οι υπόλοιπες οικογένειες έχουν αποσυρθεί στις καμπίνες τους, όταν ο πατέρας επιστρέφει στα φυτά του στο Αγρόκτημα 4, η μητέρα και η Κόνστανς γυρίζουν πίσω στην Καμπίνα 17 και τακτοποιούν τις διάφορες φόρμες που περιμένουν τη σειρά τους στη ραπτομηχανή της μητέρας – εδώ ο κάδος για τα ελαττωματικά φερμουάρ, εδώ ο κάδος για τα ρετάλια, εδώ για τις ξηλωμένες κλωστές, τίποτα δεν πετιέται, τίποτα δεν πάει χαμένο. Ρίχνουν σκόνη στα δόντια τους και βουρτσίζουν τα μαλλιά τους, και η μητέρα παίρνει μια Σταγόνα Ύπνου και φιλά την Κόνστανς στο μέτωπο, και σκαρφαλώνουν

η καθεμιά στην κουκέτα της, η μητέρα στην κάτω κουκέτα και η Κόνστανς αποπάνω της.

Οι τοίχοι σκοτεινιάζουν, από μοβ γίνονται γκριζοί κι έπειτα μαύροι. Προσπαθεί να αναπνεύσει, προσπαθεί να κρατήσει τα μάτια ορθάνοιχτα.

Όμως εξακολουθούν να έρχονται. Θηρία με γυαλιστερά κοφτερά δόντια. Αόμματες λευκές προνύμφες έρπουν στο στρώμα της. Τα χειρότερα είναι τα τέρατα με τα σκελετωμένα άκρα που τρέχουν στον διάδρομο· διαλύουν την πόρτα της καμπίνας, σκαρφαλώνουν στους τοίχους και ροκανίζουν την οροφή. Η Κόνστανς γραπώνεται από την κουκέτα της καθώς το κενό ρουφά τη μητέρα της· προσπαθεί να ανοιγοκλείσει τα βλέφαρα, μα τα μάτια της φλογίζονται· προσπαθεί να ουρλιάξει, μα η γλώσσα της έχει κοκαλώσει από το κρύο.

«Πώς γίνεται;» ρωτά η μητέρα τη Σίβυλλα. «Από πού έρχονται όλα αυτά; Υποτίθεται πως μας επέλεξαν επειδή έχουμε υψηλό δείκτη γνωστικής εκλογίκευσης. Υποτίθεται πως η λειτουργία της φαντασίας μας βρίσκεται σε καταστολή».

Η Σίβυλλα λέει: *Καμιά φορά η γενετική μάς εκπλήσσει.*

Ο πατέρας λέει: «Ευτυχώς».

Η Σίβυλλα λέει: *Μεγαλώνοντας θα το ξεπεράσει.*

Είναι εφτά ετών και τρία τέταρτα. Το ΦωςΗμέρας αργοσβήνει και η μητέρα παίρνει τη Σταγόνα Ύπνου της κι η Κόνστανς σκαρφαλώνει στην κουκέτα της. Κρατά τα μάτια της ανοιχτά με τα ακροδάχτυλα. Μετρά από το μηδέν μέχρι το εκατό. Και ανάποδα πάλι μέχρι το μηδέν.

«Μητέρα;»

Απόκριση καμιά.

Κατεβαίνει νυχοπατώντας τη σκάλα, περνά δίπλα από την κοιμισμένη μητέρα της και βγαίνει από την πόρτα με την κουβέρτα να σέρνεται πίσω της. Στην Τραπεζαρία δυο μεγάλοι βαδίζουν σε Περιπατητές. Προσομοιωτές καλύπτουν τα μάτια τους, πίσω τους στον αέρα αναβοσβήνει το αυριανό πρόγραμ-

μα – ΦωςΗμέρας 110 Τάι Τσι στον Προθάλαμο της Βιβλιοθήκης, ΦωςΗμέρας 130 Συνάντηση Βιομηχανικού Προγραμματισμού. Οι κάλτσες της θροΐζουν καθώς προχωρά στον διάδρομο, προσπερνά τα Λουτρά 2 και 3, προσπερνά κάμποσες καμπίνες, και σταματά έξω από μια πόρτα με φωτεινό περίγραμμα που γράφει *Αγρόκτημα 4*.

Μέσα, ο αέρας μυρίζει βότανα και χλωροφύλλη. Τα φώτα καλλιέργειας λάμπουν σε τριάντα διαφορετικά επίπεδα σε εκατό διαφορετικά ράφια, και φυτά γεμίζουν το δωμάτιο μέχρι ψηλά στο ταβάνι: ρύζι εδώ, σέσκουλα εκεί, κινέζικα λάχανα αναπτύσσονται πλάι σε ρόκα, μαϊντανός πάνω από το νεροκάρδαμο, το νεροκάρδαμο πάνω από τις πατάτες. Περιμένει να συνηθίσουν τα μάτια της τη λάμψη κι έπειτα εντοπίζει τον πατέρα της ανεβασμένο πάνω στη φορητή σκάλα πέντε μέτρα πιο πέρα, μπλεγμένο μες στα ποτιστικά σωληνάκια, με το κεφάλι σκυμμένο στα μαρούλια.

Η Κόνστανς είναι αρκετά μεγάλη ώστε να καταλαβαίνει πως το αγρόκτημα του πατέρα δε μοιάζει με τα άλλα τρία: σε εκείνα όλα έχουν τάξη και σύστημα, ενώ το Αγρόκτημα 4 είναι ένα κουβάρι από σύρματα και αισθητήρες, βάσεις καλλιέργειας γέρνουν προς κάθε πλευρά, και σε μεμονωμένα δοχεία στριμώχνονται διαφορετικά είδη, θυμάρια ανθίζουν πλάι στα ραπανάκια και δίπλα στα καρότα. Μακριές άσπρες τρίχες βγαίνουν από τα αυτιά του πατέρα: είναι τουλάχιστον δύο δεκαετίες πιο ηλικιωμένος από τους μπαμπάδες των άλλων παιδιών· καλλιεργεί πάντα μη βρώσιμα άνθη, μόνο και μόνο για να δει πώς μοιάζουν, μιλά με παράξενη προφορά και γκρινιάζει για το εκχύλισμα κομπόστ. Ισχυρίζεται πως μπορεί να καταλάβει από τη γεύση αν ένα μαρούλι έζησε καλά ή όχι· λέει πως το άρωμα ενός ρεβιθιού που έχει καλλιεργηθεί σωστά μπορεί να τον μεταφέρει δισεκατομμύρια χιλιόμετρα πίσω στα χωράφια όπου μεγάλωσε στη Σχερία.

Ανοίγει δρόμο για να φτάσει κοντά του και σκουντά το πόδι του. Εκείνος σηκώνει το σκίαστρο από τα μάτια του και χαμογελά. «Γεια σου, μικρή».

Τα λευκά του γένια είναι πασπαλισμένα με χρώμα· φύλλα έχουν πιαστεί στα μαλλιά του. Κατεβαίνει από τη σκάλα του, τυλίγει τους ώμους της με την κουβέρτα και την οδηγεί στην άκρη, εκεί όπου οι ατσάλινες λαβές τριάντα θυρίδων φύξης εξέχουν από τον τοίχο.

«Για πες μου τώρα» λέει «τι είναι σπόρος;».

«Σπόρος είναι ένα μικρό κοιμισμένο φυτό, ένα κάλυμμα που προστατεύει αυτό το μικρό κοιμισμένο φυτό, και ένα γεύμα για το μικρό κοιμισμένο φυτό όταν ξυπνήσει».

«Πολύ ωραία, Κόνστανς. Ποιο θα ήθελες να ξυπνήσεις απόψε;»

Κοιτάζει, σκέφτεται, δε βιάζεται. Στο τέλος διαλέγει την τέταρτη λαβή από τα αριστερά και τραβά τη θυρίδα. Η θυρίδα αναδίνει παγωμένο αέρα· μέσα περιμένουν εκατοντάδες κατεφυγμένοι φάκελοι από αλουμινόχαρτο. Διαλέγει έναν από την τρίτη σειρά.

«Α» αναφωνεί ο πατέρας, διαβάζοντας τον φάκελο. «*Pinus heldreichii*. Λευκόδερμη πεύκη. Καλή επιλογή. Τώρα κράτα την ανάσα σου».

Η Κόνστανς παίρνει μια βαθιά ανάσα και την κρατά, κι εκείνος σκίζει τον φάκελο και στην παλάμη του κυλά ένας μικρός σπόρος ίσαμε μισό εκατοστό, προσκολλημένος στην άκρη ενός ανοιχτού καφέ φτερού.

«Μια ώριμη λευκόδερμη πεύκη» ψιθυρίζει ο πατέρας «μπορεί να φτάσει τα τριάντα μέτρα ύψος και να παράξει χιλιάδες κουκουνάρια τον χρόνο. Αντέχει στον παγετό και στον χιονιά, στους δυνατούς ανέμους, στη μόλυνση. Αυτός ο σπόρος κλείνει μέσα του όλη τη δύναμη της φύσης».

Φέρνει τον σπόρο κοντά στα χείλη της και χαμογελά πλατιά. «Όχι ακόμα».

Ο σπόρος φαντάζει σαν να δονείται από αδημονία.

«Τώρα».

Η Κόνστανς φυσά· ο σπόρος πετάει. Πατέρας και κόρη τον παρακολουθούν να ανεμοπορεί πάνω από τις κατάφυτες βάσεις. Τον χάνει από τα μάτια της καθώς πεταλουδίζει προς το

μπροστινό μέρος της αίθουσας, έπειτα τον κατασκοπεύει καθώς προσγειώνεται και βρίσκει τη θέση του ανάμεσα στα αγγούρια.

Η Κόνστανς πιάνει τον σπόρο ανάμεσα στα δυο της δάχτυλα και αποκολλά το φτερό. Ο πατέρας τη βοηθά να κάνει μια τρύπα στη ζελεδένια μεμβράνη ενός άδειου δίσκου· η Κόνστανς πιέζει τον σπόρο μέσα στη γέλη.

«Είναι σαν να τον βάζουμε για ύπνο» λέει «στην πραγματικότητα, όμως, τον ξυπνάμε».

Κάτω από τα παχιά λευκά φρούδια του, τα μάτια του πατέρα λάμπουν. Της στρώνει κάτω από ένα τραπέζι αεροπονικής καλλιέργειας, μπουσουλά κι αυτός δίπλα της και ζητά από τη Σίβυλλα να χαμηλώσει τα φώτα (τα φυτά τρώνε φως, λέει ο πατέρας, όμως ακόμη και αυτά βαρυστομαχιάζουν καμιά φορά). Εκείνη τραβά την κουβέρτα μέχρι το πιγούνι της και ακουμπά το κεφάλι της στο στέρνο του πατέρα της, καθώς το δωμάτιο γεμίζει σκιές, και αφουγκράζεται την καρδιά του να χτυπά κάτω από την ολόσωμη φόρμα του, και το νερό να σταλάζει από χιλιάδες λευκά μακριά ριζίδια σε υδρορροές κάτω από το πάτωμα, όπου συγκεντρώνεται ώστε να ψεκαστεί άλλη μια φορά, και το Άργος σκίζει το κενό για άλλα δέκα χιλιάδες χιλιόμετρα.

«Θα συνεχίσεις εκείνη την ιστορία, πατέρα;»

«Είναι αργά, φασολάκι».

«Μόνο εκεί που η μάγισσα μεταμορφώνεται σε κουκουβάγια. Σε παρακαλώ!»

«Εντάξει. Αυτό και τέλος».

«Κι εκεί που ο Αίθωνας μεταμορφώνεται σε γάιδαρο».

«Ωραία λοιπόν. Όμως μετά, ύπνο».

«Μετά, ύπνο».

«Και δε θα το πεις στη μητέρα».

«Δε θα το πω στη μητέρα. Το υπόσχομαι».

Πατέρας και κόρη χαμογελούν παίζοντας το γνώριμο παιχνίδι τους, και η Κόνστανς στριφογυρνά μες στην κουβέρτα της, η προσμονή ζωντανεύει κάθε της κύτταρο, και τα ριζίδια σταλάζουν, και είναι σαν να μισοκοιμούνται μαζί μες στα σωθικά ενός πελώριου ευγενικού θηρίου.

«Ο Αίθωνας μόλις έχει φτάσει στη Θεσσαλία, τη χώρα της μαγείας» του λέει.

«Σωστά».

«Όμως δεν είδε ούτε αγάλματα να ζωντανεύουν ούτε μάγισσες να πετούν πάνω από τις στέγες».

«Αλλά η παρακώρη στο πανδοχείο όπου έμεινε» λέει ο πατέρας «είπε στον Αίθωνα πως την ίδια κιόλας νύχτα, αν γονάτιζε μπροστά από την πόρτα στο πιο ψηλό δωμάτιο και κοίταζε από την κλειδαρότρυπα, ίσως να έβλεπε λίγη μαγεία. Έτσι ο Αίθωνας πλησίασε αθόρυβα την πόρτα και είδε την κυρά του σπιτιού να ανάβει έναν λύχνο, να σκύβει πάνω από ένα σεντούκι γεμάτο εκατοντάδες γυάλινα δοχεία και να διαλέγει ένα. Έπειτα έβγαλε τα ρούχα της κι άλειψε όλο το σώμα της, από την κορυφή έως τα νύχια, με ό,τι κι αν είχε μέσα το δοχείο. Πήρε τρεις κόμπους λιβάνι, τους πέταξε στη φλόγα του λυχναρριού, είπε τα μαγικά λόγια...».

«Ποια ήταν;»

«Είπε “άκατα μάκατα” και “κλίικιτι κλικ” και “ξεσκουλικαντέρα”».

Η Κόνστανς γελά.

«Την άλλη φορά είχες πει “τσικιτιμπλόμ” και “τιοτιοτίξ”».

«Α, και αυτά τα είπε. Η φλόγα τότε μεγάλωσε και –παφ!– έσβησε. Και παρόλο που ήταν δύσκολο να δει, με το φεγγαρόφως που έμπαινε από το ανοιχτό παράθυρο ο Αίθωνας διέκρινε φτερά να φυτρώνουν στην πλάτη της κυράς, στον λαιμό της και στις άκρες των δαχτύλων της. Η μύτη της έγινε γαμψή, τα πόδια της κύρτωσαν και έβγαλαν κίτρινα νύχια, τα χέρια της μετατράπηκαν σε υπέροχα καφέ φτερά, και τα μάτια της...»

«... έγιναν τρεις φορές πιο μεγάλα και κίτρινα σαν το μέλι.»

«Ακριβώς. Και μετά;»

«Μετά» λέει η Κόνστανς «άνοιξε τα φτερά της και πέταξε έξω από το παράθυρο, πάνω από το περιβόλι, μέσα στη νύχτα».